

MUISTIO

SALON KAUPUNKI
SÄRKISALON AURINKOVOIMALAHANKE

TYÖKOKOUS

Aika 31.1.2024, klo 14.00–15.23**Paikka** Teams-neuvottelu**Läsnä**

Leena Lehtinen	Salon kaupunki
Raimo Inkinen	Salon kaupunki
Sanna-Kaisa Saunaluoma	Turun museokeskus/arkeologia
Kristiina Karppi	Varsinais-Suomen liitto
Johanna Rinne	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kirsi Nieminen	Varsinais-Suomen ELY-keskus (pj.)
Emilia Horttanainen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Susanna Sipilä	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Joni Kivimäki	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Esa Eklund	Helios Nordic Energy Finland Oy
Pasi Lappalainen	Nosto Consulting Oy
Päivi Leppänen	Nosto Consulting Oy (siht.)

1. Järjestäytyminen ja osallisten esittely

- Sovittiin, että Päivi Leppänen (Nosto Consulting Oy) laatii muistion kokouksesta ja Kirsi Nieminen Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta toimii puheenjohtajana.

2. Hankkeen esittely, alustava hakemusselostus

Esiteltiin alustavaa suunnittelutarvehakemusselostuksen luonnosta lähtötietoineen

- Todettiin, että hankealueen/suunnittelualueen alustava rajausta, lähtötiedot ja tavoitteet on kuvattu alustavassa hakemuksessa → todettiin, että vaikutusten arviointia ja johtopäätöksiä vielä täydennetään
- Suunnittelualue sijoittuu entisen Särkisalon alueelle Finnarinselän pohjoisrannan tuntumaan
  - suunnittelualueen alustava koko on noin 100 ha

- osa suunnittelualueen etelä- ja luoteisosasta sijoittuisi hakemuksessa esitetyssä aluerajauksessa oikeusvaikutteisen rantayleiskaavan alueelle → yleiskaava-alueella hanke etenisi lupateknisesti poikkeamispäätöksellä
- kaava-alue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä matkailun ja virkistyksen kehittämistarpeita (MRV)
  - suunnittelualueella sijaitsevien johtolinjojen alueella on voimassa MRL 33 § rakentamisrajoitus
- Hakemusluonnoksessa ei ole vielä tehty vaikutusten arviointia, vaan vaikutusten arviointi on esitetty ainoastaan otsikkotasoisena

Hanketoimija esitteli hankkeesta vastaavan yrityksen toimintaa (Helios Nordic Energy Finland Oy) sekä hankealuetta

- Yritys on perustettu Ruotsissa ja alussa hankkeet koskivat pääosin merituulivoimaa
  - Ruotsissa yhteensä 28 työntekijää, Suomen toimistossa kaksi
- Särkisaloon hankkeen edellytyksenä on verkkoliittymäsopimus sekä mahdollisuus kytkeytyä verkkoon
  - suunnittelualueella ja alueen läheisyydessä sijaitsevat Carunan 110 kV ja Fingridin 400 kV johtolinjat
  - hankealueen laajuus tulevat määrittelemään, mitä kautta verkkoon kytkeydytään ja mikä on verkon kytkentäpiste
  - Särkisalossa voitaisiin paneeleissa hyödyntää ns. teräspilarirakennetta
  - paneelien kokonaiskorkeus on noin 3-4 metriä ja paneelirivien väli noin 10 metriä
- Hanke toteutetaan alueen asukkaat sekä maisemavaikutukset huomioiden → hankealueen lähetyvillä on jonkin verran vapaa-ajan asutusta

3. Osapuolten näkemykset hankkeesta, mahdolliset selvitystarpeet

- Tiedusteltiin, onko täällä hetkellä tarkempaa tietoa liittyen esim. maisemointiin, sommitteluun tai asetteluun
  - todettiin, että hankealueesta ei ole vielä tehty varsinaista layoutia
  - tähdennettiin, että Carunan linjaan liittyminen on mahdollista, jos teho on 40 MW (hankealue tällöin 80 ha) → Fingridin linjaan liittyminen mahdollista, jos teho on 60 MW (hankealue tällöin 120 ha)
  - paneelit asennetaan itä-länsisuunnassa kiinteässä telineessä → paneelikulmaa voitaisiin myös kääntää päivän mittaan, jolloin

- paneelit asennettaisiin pohjois-eteläsuuntaisesti (on pohdittu hankkeen yhteydessä)
- paneelit voisivat olla joko vaaka- tai pystyasennossa → asennuskulman yhteydessä on huomioitava heijastusvaikutukset
    - tekninen ratkaisu olemassa, jolla heijastusvaikutuksia voidaan vähentää
  - maisemavaikutuksissa huomioitava näkymät merialueelle ja varsinkin vastarannalle Finnarinselän eteläpuolelle (paneelirakenteiden korkeus noin 3-4 m)
- Todettiin, että maisemavaikutusten arvioimiseksi/selvittämiseksi on laadittava maisemaselvitys, jossa selvitetään reunaehdot mm. alueen luonnonpiirteet, kulttuuriympäristöarvot jne. (ns. no go-alueet)
- myös luonto- ja muut vaikutukset on erikseen arvioitava
  - maisemaselvityksen jälkeen tehdään/laaditaan maisema-analyysi, jossa arvioidaan hankkeen maisemavaikutuksia (esim. maisemaleikkaukset)
  - maisema-analyysissä on huomioitava myös kulttuuriympäristö- ja mahdolliset maakunnalliset arvot
  - yleisesti maisemavaikutusten arvioinnissa on huomioitava sosiaalinen näkökulma, kun suunnittelualueen ranta-alueella esim. loma-asutusta → eurooppalainen maisemayleissopimus edellyttää, että jokaisella on oltava oikeus hyvään arkimaiseen
- Keskusteltiin yleisesti hankealueen laajuudesta (ha) → todettiin, että yhteensä 85 ha alue olisi hankkeen toteutuksessa ykkösvaihtoehto
- 110 ha hankealueessa olisi laskettu mukaan ns. vara-alueet
  - selvitykset laaditaan 140 ha alueelta
- Tähdennettiin, että myös sähkönsiirtoalueet on laskettava mukaan hankealueen kokonaisuuteen
- Todettiin, että paneelikenttien välinen sähkönsiirto on tarkoitus toteuttaa maakaapeleilla
- Tiedusteltiin maanpinnan muokkaustarvetta hankkeen yhteydessä → todettiin, että puustoa joudutaan luultavasti poistamaan ja maanpintaa muokkaamaan jonkin verran soraamalla
- Tähdennettiin, että hankealueeseen on laskettava mukaan tarvittavat huoltotiet, ojitukset yms.
- Keskusteltiin alueen luontoarvoista ja todettiin, että alueen yleiskuvauksessa olisi huomioitava metsälakikohteet sekä Laji.fi-portaalin lajihavainnot
- todettiin, että luontoselvittäjä kartoittaa sekä metsälakikohteet, että Laji.fi-havainnot

- luontoselvityksessä selvitetään lisäksi arvokkaat luontotyyppi-kohteet, kartoitetaan alueen kasvillisuus ja luontotyypit, tehdään erillinen linnuston kartoituslaskenta sekä selvitetään pölyn, viitasammakon, liito-oravan sekä lepakoiden esiintyminen alueella
- todettiin, että suunnittelualueen eteläosan ranta-alueelta on laadittu viitasammakkoselvitys 2014-2015 eikä tuolloin havaittu merkkejä lajin esiintymisestä
- todettiin, että suunnittelualueella myös susireviirit ja niiden sijoittuminen tulee tarkistaa (asiatasolla)
- Todettiin, että hankealueelle ei sijoitu tiedossa olevia muinaisjäännös-kohteita
  - alueelle sijoittuu kuitenkin yksi tuhoutuneeksi muinaisjäännös-kohteeksi luokiteltu kohde, joka olisi hyvä tarkistaa alueelta laadittavassa inventoinnissa
  - todettiin, että (Härkähaan) hautaröykkiöt jäävät suunnittelu-alueen ulkopuolelle
  - todettiin, että inventoinnissa olisi hyvä huomioida alueelle sijoittuvat kaapelilinjat
  - todettiin, että tieto välitetään inventoijalle
- Todettiin, että hanke etenee suunnittelutarveratkaisulla ja rakennuslupamenettelyllä → mahdollisilla yleiskaava-alueilla poikkeamismenettelyllä
  - tähdennettiin, että hankkeen yhteydessä on huomioitava vaikutusten arviointi ja vaikutusten lieventämistoimenpiteet mahdollisimman hyvin → näiden avulla arvioidaan, riittääkö suunnittelutarveratkaisu hankkeen toteuttamiseksi
    - arvioinnissa pohjana ympäristöministeriön oppaassa määritellyt merkittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavat hankkeet
- Todettiin, että voimassa olevan maakuntakaavan merkinnät ja määräykset on avattava suunnittelutarvehakemusselostuksessa
  - suunnittelualue on maakuntakaavassa osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä matkailun ja virkistyskehittämistarpeita (MRV)
  - kyseessä on aluevaraus, jonka suunnittelumääräyksessä tähdennetään ympäristö- ja maisemavaikutusten huomioon ottamista maankäytön maisemaan ja ympäristöön sopeuttamisessa
  - suunnittelualue rajautuu lounaassa retkeily- ja matkailutoimintaan → ohjeellinen virkistys/ulkoilureitti on huomioitava tarkemmassa suunnittelussa

- Keskusteltiin yleisesti suunnittelutarveratkaisumenettelystä sekä maankäyttö- ja rakennuslakia koskevasta lakiuudistuksesta
  - todettiin, että lainsäädännöllinen tilanne on melko hataralla pohjalla ja suunnittelutarveratkaisu menettelynä loppuu vuoden 2025 alussa → näin ollen kaupungin olisi myönnettävä suunnittelutarveratkaisu viimeistään 31.12.2024
  - lakiuudistuksen myötä (korjaussarja) uudessa alueidenkäyttölaissa on tuotu esille sijoittamislupa, jota ei voi kuitenkaan myöntää aurinko- ja tuulivoiman tuotantoon
  - pohdittiin, tuleeko aurinkovoimalan sijoittaminen tulevaisuudessa ratkaistavaksi asemakaavoituksella, koska myöskään yleiskaavan perusteella ei voida suoraan myöntää rakennuslupaa
  - lisättiin, että korjaussarja on tällä hetkellä ELY-keskuksella lausunnoilla
- Keskusteltiin yleisesti YVA-tarveharkinnan edellyttämisestä hankkeen toteuttamisessa
  - todettiin, että YVA-laissa ei suoraan mainita aurinkovoimahankkeita, mutta hankkeiden vaikutusten kriteerit on määritelty YVA-laissa ja YVA-asetuksessa (liite 2)
    - todettiin, että kriteerejä on monenlaisia ja esimerkiksi hankealueen sijainti sekä arvioidut kokonaisvaikutukset ratkaisevat → laajuudeltaan pienempikin hanke (alle 200 ha) voi täyttää kriteerit, jos hankkeella arvioidaan olevan merkittäviä vaikutuksia → arvioidaan, ovatko vaikutukset hankeluettelon vaikutuksia vastaavia
    - hankealue sijaitsee merkittävän lähellä vesistöä, jolloin vesistökartoituksiin perehtyminen on tarpeellista
  - tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että YVA-tarveharkinta tarvitaan hankkeen osalta
    - ELY-keskukselta pyydetään kannanotto, kun suunnittelualueelta on laadittu tarpeelliset selvitykset
- Keskusteltiin yleisesti hankkeen aikataulusta ja todettiin, että lepakkoselvitys laaditaan elokuun aikana → tiedusteltiin, miten hankkeen suhteen tulisi edetä, kun huomioidaan suunnittelutarveratkaisumenettelyn poistuminen vuoden vaihteessa sekä hankkeen yleinen käsittely- ja kommentointiaikataulu
  - todettiin, että lausuntoaika on 1 kuukausi, kun tehdään päätös YVA-menettelyn soveltamisesta → ELY-keskus antaa päätöksen 1 kuukauden kuluessa, kun ELY-keskuksella on tarvittavat tiedot saatavilla

- todettiin, että YVA-menettelyn kuulemisen jälkeen tulisi lisäksi suunnittelutarveratkaisun yleinen kuuleminen, yleisötilaisuus jne.
- Todettiin, että edellä mainittu vaatimus maisemaselvityksestä sekä maisema-analyysistä vaikutusten arvioimiseksi tuntuu kovin yksityiskohtaiselta ohjeistukselta, vaikka kaupungille ei ole vielä suunnittelutarveratkaisuhakemusta edes esitetty
  - kaupunki ohjeistaa, että hankealueen supistamista kannattaa harkita siten, että yleiskaava-alueet jätetään hankealueen ulkopuolelle → hanke olisi näin ollen hallinnollisesti helpompi, kun ei tarvita lisäksi poikkeamismenettelyä
- Todettiin, että YVA-tarveharkintaratkaisua voi pyytää ELY-keskuksesta, vaikka kaikki selvitykset eivät olisi valmiina → tällöin tosin epävarmuustekijät saattavat vaikuttaa päätökseen
- Keskusteltiin yleisesti YVA-laista ja -asetuksesta
- Keskusteltiin aurinkovoimalan akustoon ja energian varastointiin liittyvistä seikoista
  - todettiin, että nykyisiin voimaloihin rakennetaan pieni sähkövarasto (alle hehtaarin alue), jossa sijaitsevat sähkölaitekaapit/kontit/laatikot maisemoidaan
  - varastoimiskapasiteetti on tunnille tai kahdelle → kokonaisteho rajoittaa verkkoliittymän teho → akuista annettava teho on noin 30 MW luokkaa
- Tähdennettiin, että YVA-tarveharkintaa on ajateltava myös hankkeen selustan turvaamisena, sillä sen puuttuminen saattaa myöhemmin olla suunnittelutarveratkaisun valitusperuste
- Todettiin, että suunnittelutarvehakemusta kannattaa hyödyntää myös YVA-hakemuksessa, sillä prosessit ajoittuvat yleensä melko peräkkäin
- ELY-keskuksen kanssa voidaan tarvittaessa olla laadittaviin selvityksiin liittyen yhteydessä s-postilla

4. Mahdolliset muut asiat

-

5. Kokouksen päättäminen

- Päätettiin kokous 15.23

Päivi Leppänen